

Poslušnost dle NZŘ

Kontrola totožnosti psa

- provádí se před zahájením akce a psovod musí být schopen psa přidržet tak, aby rozhodčí mohl totožnost psa zkontrolovat- tetovací číslo musí být čitelné, pes nesmí rozhodčího napadat a nebo při kontrole projevovat bázlivost- **jinak nepřipustit psa na akci.**
- pes musí mít vždy jen jednořadový kovový obojek – žádné jiné obojky-proti klíšťatům, blechám, na obojku žádné přívěsky.

Hlášení

- u zkoušek ZZO, ZM, ZMMP, ZVV1, ZMP1 a dalších, kde je poslušnost dle ZVV1 (ZMP1) jde pes na hlášení a je při hlášení na vodítku, sedí u levé nohy a psovod drží vodítko v levé ruce
- u zkoušek ZVV2, ZMP2, ZVV3, ZMP3 a dalších, kde je poslušnost dle ZVV3 (ZMP3) může být pes na volno.
- při provádění hlášení na vodítku psa po provedení hlášení psovod odpoutá a vodítko schová a nebo zavěsí z levého ramene na pravý bok.
- u zkoušek ZZO, ZM, ZMMP psovod při hlášení sdělí rozhodčímu způsob provádění přivolání Na případné chyby při provádění hlášení rozhodčí psovoda upozorní ale bodově nepostihuje

Přivolání

- pes se odepne z vodítka v základní postoji a povel „Volno“ se u zkoušek ZZO, ZM a ZMMP dává hned při vykročení a u ZVV1, ZMP1 po 10 krocích chůze psa u nohy na volno – vždy za pohybu psovoda a na povel rozhodčího.
- cvik „Přivolání“ se skládá ze dvou částí :
 - na povel „Volno“ se musí pes rychle vzdálit od psovoda minimálně na 10 kroků. Rozhodčí může navodit takovou situaci, aby se dosáhla požadovaná vzdálenost psa od psovoda (**u ZVV1 postihnout bodovou ztrátou**). **Při značné pomoci cvik hodnotit max. nedostatečně. Jestliže se pes nevzdálí od psovoda na danou vzdálenost ani na třetí povel je cvik hodnocen nulou.**
 - přivolání u ZZO a ZM, ZMMP „Za klidu s před sednutím“ se psovod před vydáním povelu může natočit ke psu a potom vydat povel „Ke mně“. Po vydání povelu se již nesmí pohybovat a dokončí cvik.
- u přivolání „K noze“ přivolává psovod psa **při chůzi od psa** na povel rozhodčího. Po přiřazení psa k noze pokračuje psovod v chůzi až do povelu rozhodčího k zastavení a připoutání psa na vodítko.
- zkoušky ZVV2 se přivolání provádí ze cviku „Vysílání“ povel „Ke mně“. Aby cvik mohl být hodnocen, musí se pes vzdálit od psovoda min. 15 kroků.
- u zkoušky ZVV3 se cvik přivolání provádí 2x ze cviků „Vysílání“. Aby cvik mohl být hodnocen, musí se pes vzdálit od psovoda min. 25 kroků.

Postihovat:

- neklid psa v základním postoji – obtěžuje psovoda, štěká, vyráží bez povelu ihned po odepnutí z vodítka
- nedostatečná vzdálenost na povel „Volno“, pomalé vzdálení od psovoda, močení, kálení, čuchání
- pomalá reakce na povel „K noze (Ke mně)“, pomalý příchod k psovodovi, nepřímé přiřazení, šikmé před sednutí, naskakování – vrážení do psovoda
- u přivolání „K noze“ mezera mezi zvukovým a posunkovým povelu- **posuzovat jako další povel**
- psovod nečeká na povely rozhodčího - vytknout
- **pes neprovede cvik ani na třetí povel (nepřijde k psovodovi) – diskvalifikace**

Ovladatelnost

- provádění cviku má být ze strany psa radostné, pozorné, přesné, s ochotou a s orientací na psovoda-sportovní předvedení
- při provádění ovladatelnosti na vodítku musí být vodítko vždy mírně prověšené, aby nedocházelo k ovlivňování psa
- psovod drží vodítko v pravé ruce – může s ním pohybovat v rytmu chůze a nebo držet ve výšce prsou
- pes jde u nohy psovoda tak, že jeho pravé rameno je na úrovni osy mezi kolena psovoda. V základním postoji je rovněž pravé rameno psa na úrovni levého kolene psovoda. Před psovodem sedí pes v ose se psovodem a v těsné blízkosti-max. vzdálenost jeden krok.
- provádění jednotlivých druhů pohybů a jejich délka u všech přezkušovaných psů stejné-hlavně soutěže
- dbát na správné umístění vodítka při provádění ovladatelnosti na volno-v kapse a nebo z levého ramene na pravý bok
- ovladatelnost hodnotit i při přechodu mezi jednotlivými cviky a nedostatky postihnout v následujícím cviku

Postihovat

- v základním postoji je pes neklidný, obtěžuje psovoda, psovod ho různým způsobem uklidňuje, pes štěká, opírá se o nohu psovoda
- pes překáží v pohybu psovodovi, tlačí se na nohu psovoda, předbíhá, zpozdí se, jde daleko od nohy
- psovod drží psa na krátkém vodítku a dochází k jeho ovlivňování, různé pomocné povely-mlaskání, syčení apod. - **značnou pomoc ze strany psovoda, těžké ovládnutí psa vodítkem hodnotit známkou nedostatečně**
- psovod chválí psa během cviku – např. mezi chůzí a obraty na místě
- při obrazech za pochodu dbát aby psovod neprováděl obloučky
- u zkoušky ZM, ZMMP sledovat reakci psa na střelbu (rozlišit zvědavost od bázlivosti)– střílet vždy za normální chůze
- prodleva mezi zvukovým a posunkovým povel - **posuzovat jako další povel**

S L V

- reakce psa na povel okamžitá a zaujímání poloh rychle, ochotně, přesně a přitom s orientací na psovoda
- při zkoušce možnost cviku znovu ověřit (s případnou bodovou ztrátou), při soutěžích u všech závodníků stejně a stejné pořadí cviků
- u zkoušek ZVV2, ZMP2, ZVV3 a ZMP3 a dalších, kde je poslušnost dle těchto zkoušek, je povolen povel pro setrvání psa na místě – „Zůstaň“.
- dodržovat interval pro každý cvik 3s

Postihovat

- chování psa v základním postoji před začátkem cviků-nervozita, obtěžování psovoda, štěkání apod.
- křivé, pomalé, nepřesné zaujímání poloh, popolézání
- při cvicích na vodítku pomoc vodítkem (hlavně při cviku L(S)-V, L-S) i když někdy neúmyslná důsledkem krátkého vodítka – **za značnou pomoc hodnotit cvik známkou nedostatečně až 0 bodů**
- různé pomocné povely a posunky ze strany psovoda, rovnání psa, chválení a motivování psa po každém cviku. Fyzická pomoc psovoda – upozornit psovoda a cvik **hodnotit nedostatečně až nula**
- u cviků před psovodem hodnotit činnost psa při odchodu psovoda od psa a příchodu ke psu
- neprovedení cviku na třetí povel – **nula za cvik**

Odložení psa za pohybu

- psovod jde normálním krokem, bez změny rytmu a způsobu chůze dá na základě pokynu rozhodčího psovi povel pro zaujmutí polohy. Reakce psa na povel musí být okamžitá a zaujímání polohy rychle, ochotně a přesně.
- u zkoušky ZZO odkládá psa i s vodítkem a při příchodu ke psu zvedne vodítko a čeká na povel rozhodčího k posazení psa.

- u všech zkoušek pokračuje psovod po odložení psa v nezměněném pohybu a směru až do povelu rozhodčího k zastavení. Po zastavení se otočí směrem ke psu a čeká na další pokyn rozhodčího. Na pokyn rozhodčího (asi po 3s) jde ke psu a postaví se k jeho pravé straně, následuje další pokyn rozhodčího k posazení psa (opět po 3s).
- u zkoušky ZVV1 odpoutá psovod psa v základním postoji a na pokyn rozhodčí vychází ze psem na volno.
- dodržovat dané vzdálenosti - asi po 10 krocích na pokyn R odkládá P psa, pokračuje dále 30 kroků a na pokyn R se zastavuje.

Postihovat

- chování psa v základním postoji před začátkem cviků - nervozita, obtěžování psovoda, štěkání apod.
- chování psa při chůzi na volno - předbíhání, odbíhání od nohy, chování psovoda - pomocné povely
- křivé, pomalé, nepřesné zaujímání poloh - např. pes leží na boku, popolézá, mění v průběhu cviku polohu, neklid psa
- pes zaujme jinou polohu - **maximálně 5 bodů**
- psovod mění při vydání povelu rytmus a způsob chůze, dává psovi pomocné povely a to v takové míře, že by pes bez této pomoci cvik nesplnil - **hodnotit nedostatečně až nula bodů**
- pes nezaujme požadovanou polohu ihned ale do 10 kroků od vydání prvního povelu (možnost vydání 3 povelů) - **hodnoceno nedostatečně až 1 bod.**
- pes nezaujme jinou polohu než je požadovaná ihned ale do 10 kroků od vydání prvního povelu (možnost vydání 3 povelů) - **hodnoceno 3-0 bodů**
- pes nereaguje na dané povely a pokračuje za psovodem nad 10 kroků - **0 bodů**
- pes jde naproti vracejícímu se psovodovi - jestliže psovod ušel více jak polovinu vzdálenost od psa (více jak 15m) - **hodnotit cvik max. dobře, jestliže ušel méně než 15 kroků - hodnotit max. nedostatečně**
- po příchodu psovoda ke psu si pes sedá bez povelu - dodržovat interval 3s - **hodnoceno -1 bod**

Štěkání

- na povel psovoda musí pes okamžitě, výrazně minimálně třikrát zaštěkat, aniž by změnil svoji polohu
- u ZVV1 (ZMP1) musí být dán zvukový a posunkový povel současně
- u ZVV2, ZMP2, ZVV3, ZMP3 se pes uvede do požadované polohy pro štěkání u nohy psovoda a povel pro setrvání psa na místě je povolen - „Zůstaň“
- podnětem pro štěkání psa musí být jen povel psovoda

Postihovat

- neklid v základním postoji před zahájením cviku
- nevýrazné štěkání - neochota, přestávky, poskakování, pes se dostává před psovoda, naskakuje na něj, obtěžuje, u štěkání před psovodem popolézá
- pomoc psovoda, chválení - opakované povely zvukové i posunkové, používání obojích povelů u cviků, kde to není povoleno
- změna polohy u ZVV1 **až -3b**, u ZVV2 **až -4b**, u ZVV3 **-5b striktně**
- štěká bez povelu psovoda - **max. dobře**

Aport

- aport vždy odložen na určeném místě. Psovod si jde pro aport vždy se psem.
- před odhozením aportu sedí pes klidně v základním postoji
- pro aport běží pes rychle a radostně, aport pevně uchopí ihned ze směru (možno tolerovat uchopení u okamžité otočky), rychle a radostně jej nese k psovodovi. Před psovodem těsně usedá (nemá se ho dotýkat, možno tolerovat krok před psovodem) a na povel ho ochotně předá psovodovi. Na další usedá k noze.
- u ZZO je možno před odhozením předmětu psa podržet za obojek, **u všech ostatních zkoušek ne-ani u zkoušky ZM**

- u ZZO libovolný aport,u ZM předmět psovoda-ne však hračka psa nebo část výstroje psa,ZVV1 dřevěná činka psovoda libovolné váhy,ZVV2 dřevěná činka psovoda váha 1kg,ZVV3 dřevěná činka pořadatele váha 1kg
- při volné aportu vzdálenost odhození min.10 kroků

Postihovat

- neklid psa v základním postoji při odhazování aportu ,držení psa za obojek,vyběhnutí psa bez povelu,pomále běžení pro aport,neochotné sbírání (popř.hraní si aportem) a přinesení ,nepřímý příchod s aportem k psododovi,nepevné držení , s překusem, hraní si s aportem
- u ZZO pes nepřinese do dvou kroků = 0 za cvik – posoudit zájem
- vložení aportu před cvikem psovi do tlamy = **0 bodů**
- při aportování u ZVV2(ZMP2) a ZVV3(ZMP3)- pes s aportem obejde překážku = **0 bodů**,obejde překážku když jde pro aport ale zpět s aportem skok provede – **hodnocen max.uspokojivě**
- u ZVV2(ZMP2) a ZVV3(ZMP3) je-li dán zvukový povel doplněný posunkovým povelom(ukázáním rukou)- **hodnoceno max.velmi dobře**
- u ZVV2,ZMP2,ZVV3,ZMP3 při aportování sledovat chování psa při střelbě-střelba se provádí, když se pes chystá uchopit aport
- neochotné odevzdání činky, neodevzdá na 3 povel = **diskvalifikace oddílu poslušnost**
- těžké překonání překážky,odrážení od překážky,kontakt s překážkou-**hodnoceno až nedostatečně**
- pes skokem pro aport porazí překážku = **-3b** a zopakuje se cvik
- pes skokem pro aport porazí znovu = **0 ze cviku**
- pes porazí překážku při cestě zpět - neopakuje se –**hodnocení max.nedostatečně**
- aport dopadne příliš stranou – psodod může požádat o opakování odhození aportu nebo na poukázání rozhodčího si pro aport dojde a zopakuje odhození aportu, pes ale musí sedět na místě (povel pro setrvání psa povolen, četnost opravných pokusů max. - 2)
 - 1) jakmile jde pes za psododem až za překážku = **0 bodů**
 - 2) jakmile jde pes za psododem, ale zastaví se na hraně nebo před překážkou – **hodnocení max. dobře**
- opuštění místa– couvnutí (obě nohy) psododa před psem – u ZZO,ZM,ZMMP,ZVV1,ZMP1-**1až 2body**,u ZVV2,ZMP2,ZVV3,ZMP3- **2 až 3 body**

Skok vysoký

- po odepnutí z vodítka sedí pes klidně u nohy psododa s orientací na psododa
- vzdálenost si psodod před překážkou vždy určuje sám
- na povel „Vpřed“ nebo „Hop“ překoná okamžitě, jistě a čistě 1m (u MP 50cm) vysokou překážku a na povel „Zpět“ překoná stejným způsobem překážku směrem k psododovi a usedá před ním.Na další pokyn se přiřadí k noze.
- při přeskoku se nesmí od překážky odrážet nebo se ji dotýkat

Postihovat

- neklid psa v základním postoji ,držení psa za obojek,vyběhnutí psa bez povelu
- kontaktní,těžké překonání překážky – **slabší kontakt-1bod,odraz od překážky-až 3 body**
- překonání překážky jen v jednom směru – **max.5 bodů**
- pes nepředsedá před psododem a jde přímo k noze- **hodnoceno max.VD**
- pes skokem tam porazí překážku = **-3b** a zopakuje se cvik
- pes skokem tam porazí překážku znovu = **0 za cvik**
- pes porazí překážku při cestě zpět - neopakuje se –**hodnocení max.nedostatečně**

Skok šplhem

- po odepnutí z vodítka sedí pes klidně u nohy psododa s orientací na psododa
- vzdálenost před překážkou si psodod vždy určuje sám

- na povel „Vpřed“ nebo „Hop“ překoná pes okamžitě, jistě a čistě 180cm (u MP 160cm) vysokou překážku ,psovod po vyslání psa obchází překážku - krokem a ne během – a za pochodu přivolá psa, který překonal překážku k noze. Na pokyn R se zastaví.

Postihovat

- neklid psa v základním postoji ,držení psa za obojek před vydáním povelu, vyběhnutí psa bez povelu
- těžké překonání překážky – zastavení se na vrcholu-**max.dobře**
- obejití překážky – **0 bodů**
- pes nereaguje na povel psovoda při připojení za překážkou

Kladina

- po odepnutí z vodítka sedí pes klidně u nohy psovoda s orientací na psovoda
- vzdálenost před překážkou si psovod vždy určuje sám
- na povel „Vpřed“ překoná pes okamžitě, přesvědčivě a klidně překážku takovým tempem, že se po celou dobu překonávání překážky pohybuje současně s psovodem. U zkoušek ZVV1, ZMP1, ZVV2, ZMP2 pokračuje psovod po překonání překážky v chůzi se psem u nohy do pokynu rozhodčího k zastavení. Místo povelu „Vpřed“ tolerovat povel „K noze“.
- při překonávání žebříku jde pes plynule po příčkách .U zkoušek ZVV3, ZMP3 překonává pes žebřík v obou směrech. Pro zpětné překonání překážky je povel „Zpět“

Postihovat

- hodnotit jistotu a ochotu provedení
- neklid v základním postoji - samostatné vybíhání psa už po uvolnění z vodítka
- pes nereaguje na povel psovoda při připojení za překážkou
- u kladiny nízké, žebřík ZVV2, ZMP2 – pes nejde po překážce souběžně s psovodem, předbíhá
- žebřík u zkoušky ZVV2 - seskok při výstupu – **max. 3body**, při sestupu – **max.5 bodů**
- nejistota, propadávání, chůze po postranicích, vynechané příčky, chválení
- žebřík ZVV3 - klidně, jistě a plynulé překonání v obou směrech
- seskok před sestupem při zpětném provedení –**max.7 bodů**
- fyzická pomoc kdekoliv - **0 za cvik**

Plížení

- po odepnutí z vodítka sedí pes klidně u nohy psovoda s orientací na psovoda
- pes se plazí rovnoměrně bez zastavování, je jedno zda podsunuje zadní nohy těsně pod břicho a nebo je táhne za sebou
- nesmí se při tom zvedat, válet se, štěkat nebo obtěžovat psovoda
- u ZVV2, ZMP2 plazí pes u nohy psovoda souběžně s jeho pohybem určeným směrem. Psovod může po celou dobu cviku opakovat povel a chválit psa.
- u ZVV3, ZMP3 psovod v základním postoji na pokyn R položí psa-povel na setrvání psa na místě“Zůstaň“ je povolen- a na další pokyn R odejde na danou vzdálenost a otočí se ke psu. Na pokyn R dá psovi posunkem povel pro plazení. Povel lze opakovat po celou dobu cviku. Po doplazení k psovodovi na pokyn R dá psovod povel k usednutí a následně k noze .
- plížení se provádí na vzdálenost 10 kroků

Postihovat

- nekázeň v základním postoji
- pes jde příkrčen, plazí jenom přední částí těla-**max.nedostatečně**
- pes se zvedá, válí, štěká, obtěžuje psovoda, zastavuje
- používání zvukového a posunkového povelu současně- **max.dobře**
- u ZVV2, ZMP2 – pes plazí moc rychle, popř. pomalu a psovod přizpůsobuje rytmus a směr pohybu psovi- **max.dobře**

Vysílání

- u ZVV2 požadovaná vzdálenost - 30 kroků, v úhlu 45 st., vysílá se z určeného místa a ze základního

postoje (většinou středem cvičební plochy)

- u ZVV3 - 2 směry, 50 kroků, směr druhého pokusu posunut o 90 stupňů (je-li prostor možno na cvičební ploše (**musí být dodržena min.určená vzdálenost**)- **jinak terén!!!!**)
- hodnotit rychlost, dodržení směru, okamžité ulehnutí (je jedno, jestli ve směru, nebo když se obrátí k psovodovi)
- posunkový povel může být dáván psovi po celou dobu provádění cviku
- při vysílání psa musí být již odložený pes mimo prostor prováděného cviku “Vysílání” a **pod vlivem psovoda.**

Postihovat

- pomalý nebo nepřímý pohyb psa ,zastavování,ohlížení
- opakování **zvukového** povelu pro pohyb psa vpřed - **za každý povel navíc -2body**
- povel navíc pro zastavení -**za každý povel navíc-2body**
- pes nereaguje ani na třetí povel k zastavení – **0 za cvik**
- pes se zastaví v jiné poloze -**1bod**,za každý další povel k ulehnutí -**1bod**

Odložení psa

- místo pro odložení vždy viditelně a výrazně označit cedulkami pro P a F.Vzdálenost min. 5 kroků a je jedno, zda budou cedulky vedle sebe a nebo za sebou
- u zkoušek ZZO,ZM,ZMMP,ZVV1,ZMP1 vždy setrvat se psem na vodítku na místě pro “Odložení”, než následující pes provede přivolání,a to bez ovlivňování psa a v základním postoji.Poté na povel rozhodčího uvolnit a odložit psa
- hodnotí se okamžité zaujetí polohy a setrvání psa v klidu na místě odložení až do příchodu psovoda
- cvičící pes je od odloženého psa vzdálen vždy min. 20 kroků
- psovod stojí v předepsané vzdálenosti - korektně ,nemluví na psa,nepůsobí na něj posunky

Postihovat

- hodnotit případný neklid, změny polohy v průběhu odložení, popolézání, reakce na střelbu...
- při odložení nesmí psovod u psa zanechávat žádné pomůcky, vodítko, hračky, atd.
- působení psovoda na odloženého psa různými posunků, sykáním, pomocnými povely
- opustí-li pes v průběhu cviku místo odložení o víc jak 3 kroky = 0 bodů- psovod na povel rozhodčího jde ke psu, vrátí se s ním k cedulce, kde byl pes odložen a vyčká do konce poslušnosti cvičícího psa.
- na pokyn rozhodčího se vrátí psovod ke psu a na další pokyn – po 3s další povel pro sed-tí psa
- kontrolovat chování psa na střelbu

Střelba

- reakce na střelbu (hluk) se hodnotí po celou dobu zkoušky
- pes má být po výstřelu klidný a nesmí se dát rušit v požadované činnosti
- pokud pes projeví bážlivost nebo agresivitu ,které mu nedovolí plnit požadované cviky-**celková diskvalifikace**
- **rozlišovat zvědavost a bážlivost**

Zpracoval Jaroslav Venhauer